

Suomen Siirtolapuutarhaliitto
Kestävää kesänviettoa kaupungissa

Mitä liitto on aiemmin kysynyt ympäristöasioista?

SSpl ympäristöverkosto 20.11.2023

Maarit Louekari

Tina Wessman

'Kestävää kesänviettoa kaupungissa' –hanke

2017

SSpl:n kestävän kehityksen Sitoumus2025

Siirtola-puutarhoissa toteutetaan v. 2017-2019 kartoitus-, suunnittelu- ja koulutushanke, jonka avulla tunnistetaan kestävä kehitystä edistävät nykyiset toimintatavat.

2018

Yhdistyskysely (n = 40)
Viljelijäkysely (n = 704)

Linkit raportteihin:
[Yhdistykset](#)
[Viljelijät](#)

2019

Hankkeen kyselyjen tuloksista julkaistiin artikkeleita Siirtolapuutarha-lehdessä.

[Linkki artikkeleihin](#)

2020

'Mökillä ja palstalla' -kirja

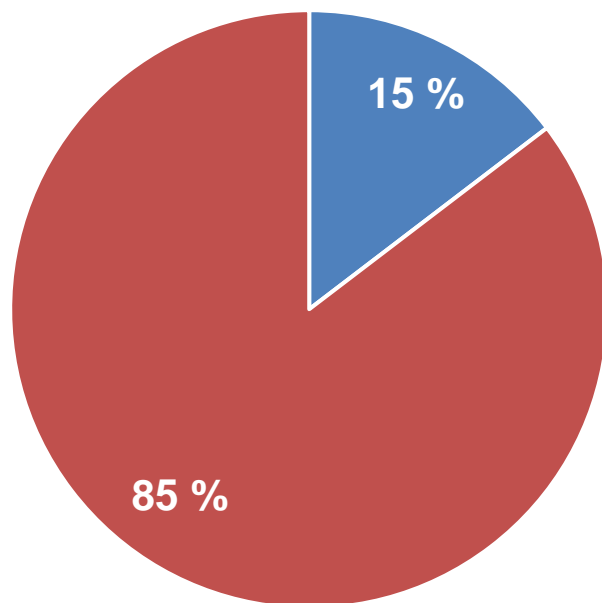

Ympäristövastaava tai -ryhmä

Yhdistyskysely 2018

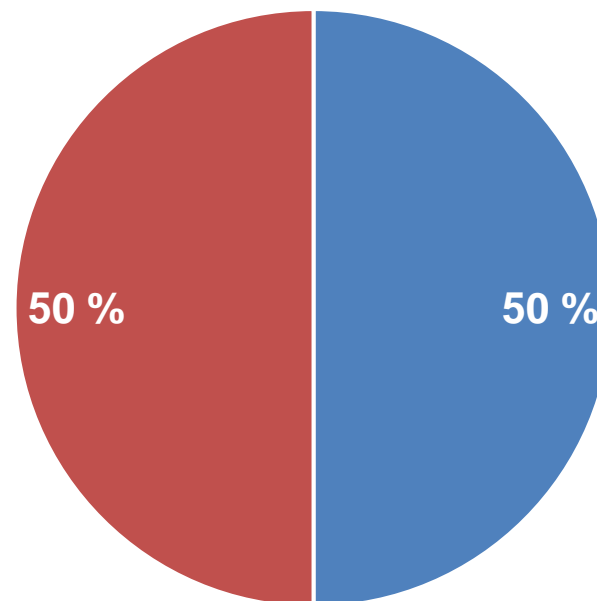
n = 40

■ On ■ Ei

Onko yhdistyksellä oma ympäristöryhmä, ympäristövastaava tms?

Yhdistyskysely 2023 ja Perustiedot 2023 -lomakkeet

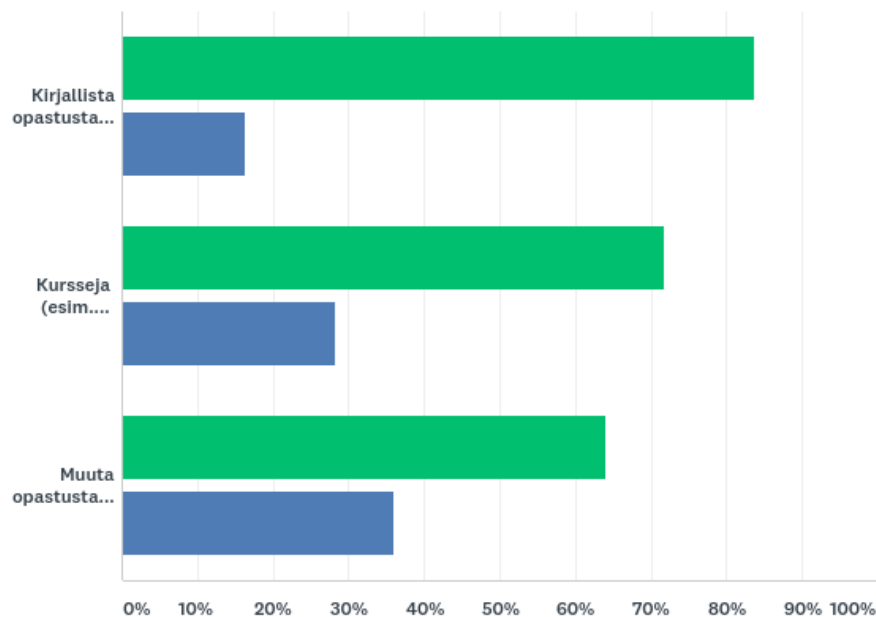
■ On ■ Ei

Mitä käytäntöjä yhdistyksessä on? → Ympäristövastaava tai -ryhmä

Yhdistyskysely 2018

Tarjoaako yhdistys jäsenilleen opastusta? Minkälaista?

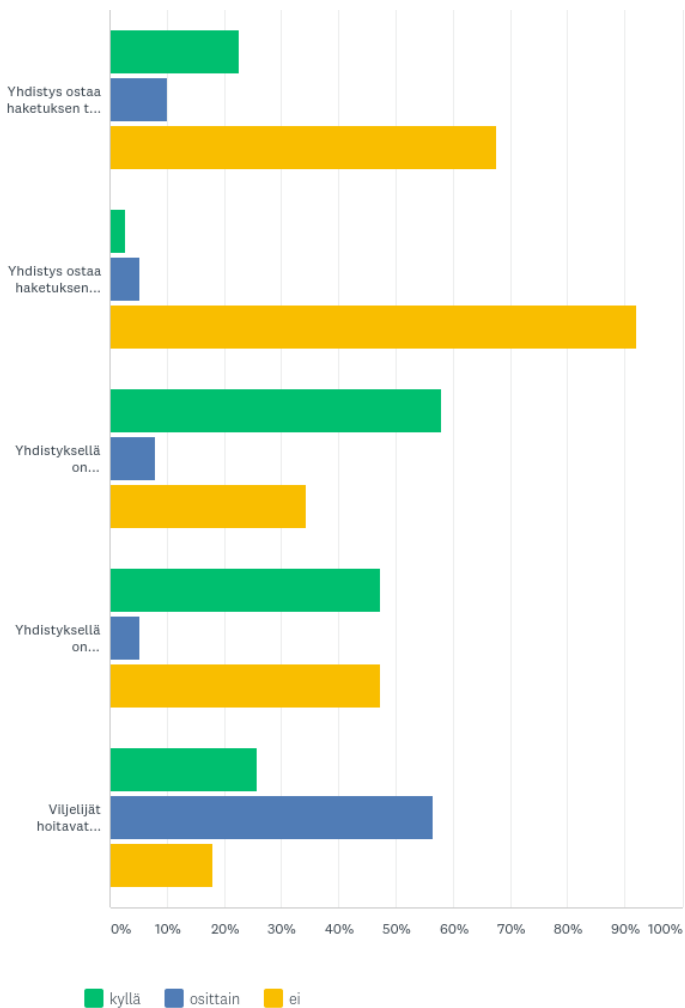
Kyllä Ei

	KYLLÄ	EI	YHTEENSÄ
Kirjallista opastusta (esim. jätehuollon ohjeistusta, kompostointiohjeita, ympäristöopas, ...)	83,78% 31	16,22% 6	37
Kursseja (esim. puutarhanhoito, kompostointi, ...)	71,79% 28	28,21% 11	39
Muuta opastusta (kerro lisää)	64,00% 16	36,00% 9	25

- Kompostointi ja jätteiden lajittelu ovat lähes kaikkien yhdistysten vuosittaista toimintaa. Monilla on tarjolla ilmaiskursseja tai yhteistyössä jonkun järjestön kanssa pidettäviä kursseja puutarhanhoidosta ja kompostoinnista. Ohjeistusta toistetaan ja sitä on saatavissa myös kirjallisena tai nettisivuilta. On pidetty mm. bokashikompostointi- ja hedelmäpuiden leikkauskursseja.
- Joissain puutarhoissa on omin voimin tehty laajoja ympäristöystävälliseen puutarhanhoitoon opastavia julkaisuja, joissa myös kaupungin ohjeet on otettu huomioon.
- Tunnustustakin hyvästä puutarhanhoidosta voi saada. Se on varmaan toimiva kannustin!
- Moni puutarha on havahtunut myös siihen että niin täydennys- kuin uudisrakentamiseen tarvitaan konkreettista ohjeistusta.

Miten puuvartinen kasvijäte käsitellään alueella?

	KYLLÄ	OSITTAIN	EI	YHTEENSÄ
Yhdistys ostaa haketuksen tms. palvelun ulkopuoliselta, hake EI tule puutarhan käyttöön	22,50% 9	10,00% 4	67,50% 27	40
Yhdistys ostaa haketuksen ulkopuoliselta, hake palautuu puutarhaan	2,63% 1	5,26% 2	92,11% 35	38
Yhdistyksellä on oksasilppuri/haketin omaan käyttöön	57,89% 22	7,89% 3	34,21% 13	38
Yhdistyksellä on oksasilppuri/haketin jota lainataan tai vuokrataan viljelijöille	47,37% 18	5,26% 2	47,37% 18	38
Viljelijät hoitavat haketuksen omilla silppureillaan/hakettimilla	25,64% 10	56,41% 22	17,95% 7	39

- Haketta käytetään lähes kymmenessä yhdistyksessä alueella esim. pensaiden juurelle. Yleisesti myös mökkiläiset hyödyntävät haketta ja lähes aina maksutta. Jossain puutarhassa haketta voi ostaa omalla palstalla käytettäväksi. Hake saatetaan myös kompostoida myöhempään käyttöön. Viidessä siirtolapuutarhassa haketta ei käytetä itse lainkaan.
- Useimmissa yhdistyksissä (10) hake käytetään yhteisten alueiden pensaiden katteeksi, kompostointiin tai kuivakäymälöihin. Hake tarjotaan viljelijöille (10) useimmiten maksutta, mutta siitä voidaan myös ottaa maksu.
- Joissain kaupungeissa risujen hoito on sovittu kaupungin kanssa ja ne viedään esim. polttolaitokseen. Viisi yhdistystä ei käytä itse puuvartista jätettä ollenkaan omalla alueellaan.

Minkälaisia muita kierrätyskäytäntöjä alueella on?

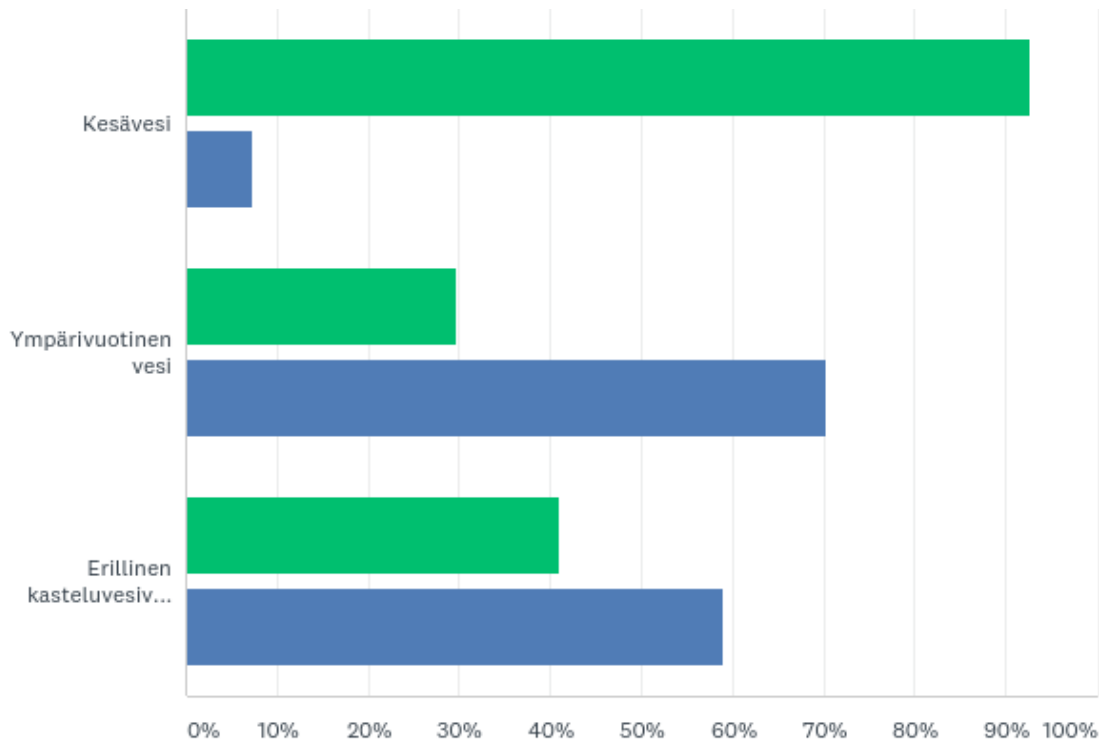
	KYLLÄ	EI	YHTEENSÄ
Yhdistyksellä on kompostointia koskevat ohjeet	61,54% 24	38,46% 15	39
Viljelijät kompostoivat omalla palstallaan	100,00% 41	0,00% 0	41
Yhdistys on järjestänyt alueelle yhteiskompostoreita	26,32% 10	73,68% 28	38
Alueelle tuodaan risulava tai risut kerätään keskitetysti muulla tavoin	85,00% 34	15,00% 6	40
Yhdistys järjestää kirpputoreja, joihin jäsenet voivat tuoda tavaroita myyntiin	65,00% 26	35,00% 14	40
Yhdistys tarjoaa jäsenilleen puitteet järjestää omia kirpputoreja, joissa jäsenet voivat myydä omia tavaroitaan	65,85% 27	34,15% 14	41
Alueella on jäsenille kierrätyspiste	37,50% 15	62,50% 25	40
Alueelle tilataan säännöllisesti tai tarpeen mukaan romulava jäsenien hyödynnettäväksi	62,50% 25	37,50% 15	40

- Lähes kaikissa puutarhoissa on jätekatoksen tai yhteisrakennuksen läheisyydessä kierrätyshyllyjä, joille saa jättää tarpeettomaksi itselle tulleita pikkutavaroita, lehtiä, pelejä tai kirjoja. Niiden siisteydestä voi huolehtia yksittäinen mökkiläinen, yhdistyksen hallitus tai jokin nimetty ryhmä. Kierrätyspisteet toimivat verrattain hyvin.
- Joillakin yhdistyksillä on sääntö, jonka mukaan yli kaksi viikkoa tarjolla olleet tavarat, joita ei ole otettu käyttöön, pitää käydä hakemassa pois hyllystä ja viedä niille tarkoitettuun jätteeseen tai alueen ulkopuolelle kierrätykseen.

Yhdistyskysely 2018

Vesihuolto alueella

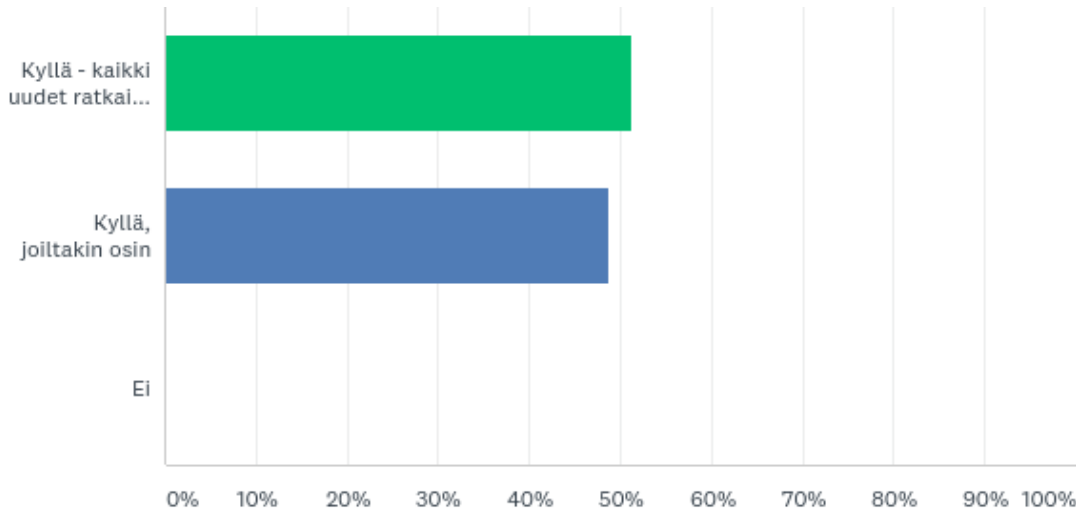
■ kyllä ■ ei

- Monilla yhdistyksillä kasteluvesi tulee joesta tai järvestä.

	KYLLÄ	EI	YHTEENSÄ
Kesävesi	92,68% 38	7,32% 3	41
Ympärivuotinen vesi	29,73% 11	70,27% 26	37
Erillinen kasteluvesiverkosto, vesi järvestä tai joesta	41,03% 16	58,97% 23	39

Salliiko yhdistys aurinkopaneeleiden, ilmanlämpöpumppujen yms. uusien energiaratkaisujen asentamisen mökkeihin?

- Yleensä suhtaudutaan myönteisesti.
- Erityisesti ilmanlämpöpumpun reunaehtona on ettei naapuria haittaavia ratkaisuja hyväksytä.
- Sijaintikaupungit ovat ohjeistaneet aurinkopaneeleiden asennuksia ja yhdistykset noudattavat omassa ohjeistuksessaan näitä.

VASTAUSVAIHTOEHDOT	VASTAUKSET	
Kyllä - kaikki uudet ratkaisut ovat sallittuja	51,28%	20
Kyllä, joiltakin osin	48,72%	19
Ei	0,00%	0
YHTEENSÄ		39

Viljelijäkysely 2018

Minkälaisia siirtolapuutarhurit ovat?

Siirtolapuutarhurityypit aineiston tilastollisen ryhmittelyanalyysin perusteella

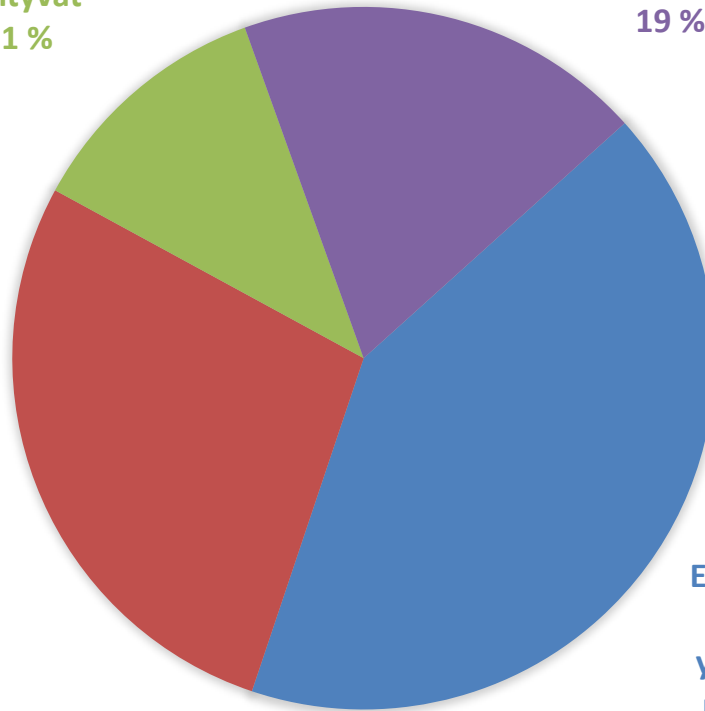
Omissa oloissaan
viihtyvät
11 %

Yhteisölliset
kukkatarhurit
19 %

Palstallaan
puurtavat
hyötyviljelijät
28 %

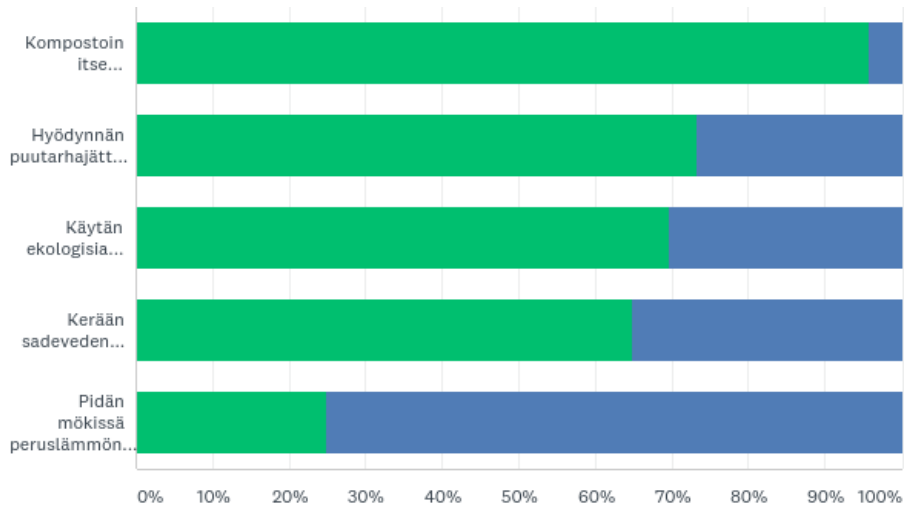
Edullista mökkeilyä
arvostavat
yhteisölliset oman
ruoan kasvattajat
42 %

Viljelijäkysely 2018

Miten toimit puutarhalla?

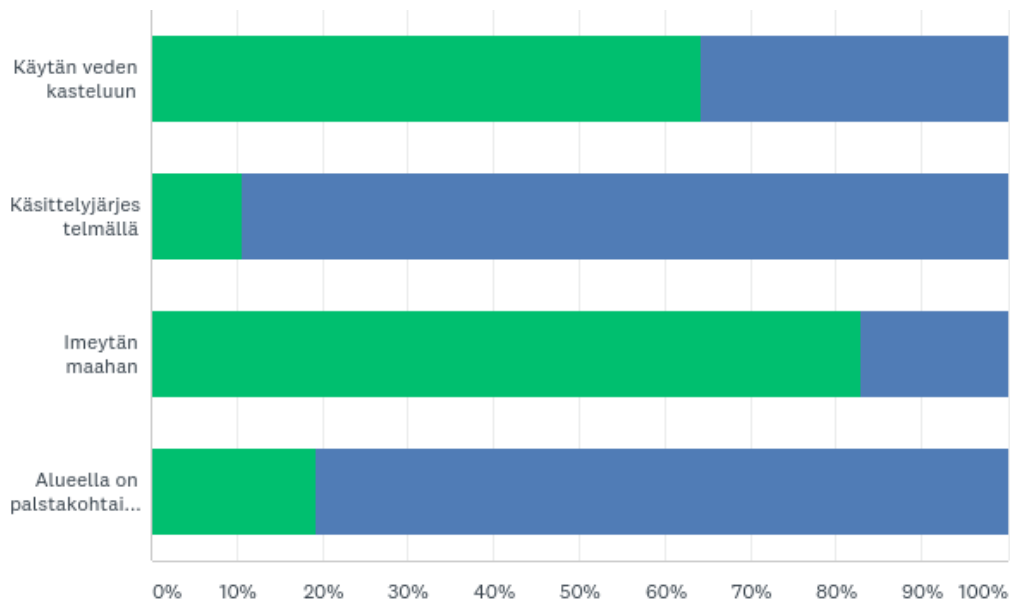

Kyllä En

	KYLLÄ	EN	YHTEENSÄ
Kompostoin itse puutarhajätteen palstallani	95,70% 623	4,30% 28	651
Hyödynnän puutarhajätteestä syntyvän hakkeen omassa puutarhassani	73,25% 471	26,75% 172	643
Käytän ekologisia (biohajoavia) pesuaineita	69,68% 432	30,32% 188	620
Kerään sadeveden talteen ja käytän sitä kasteluun	64,91% 418	35,09% 226	644
Pidän mökissä peruslämmön päällä talvisin	24,96% 162	75,04% 487	649

Miten käsittelet harmaavedet (pesu- ja tiskivedet) puutarhassasi?

Kyllä En

	KYLLÄ	EN	YHTEENSÄ
Käytän veden kasteluun	64,20% 364	35,80% 203	567
Käsittelyjärjestelmällä	10,57% 48	89,43% 406	454
Imeytän maahan	83,03% 455	16,97% 93	548
Alueella on palstakohtainen viemäröinti	19,26% 94	80,74% 394	488

**Mistä haluaisit tietoa ensi
vuonna toteutettavassa
kyselyssä?**